

VISIE

EXTRA EDITIE VOOR LEDEN VAN HET ACV

Een stiel leren daar kijken we onterecht op neer

Eindeloop-
baanregeling
verlengd

Hebben jobstudenten
recht op een
fietsvergoeding?

Wim Moesen
(KU Leuven) fileert
meerwaardebelasting

Antwerpen
Wat zijn je rechten
in de vakantieperiode?

Gooi het maar op de hoop

De arizonaregering wil de komende weken haast maken. Voor 21 juli wil ze nog allerlei beslissingen nemen. En niet de minste: het gaat over nieuwe wetten die zware impact op het leven van gewone mensen zullen hebben. Nachtwerk en overuren die minder betaald zullen worden. Minder pensioen door de invoering van een pensioenmalus. Een nieuwe regeling voor vervroegd pensioen waarvoor helaas slechts heel weinig mensen in aanmerking zullen komen. Meer nettoloon op kosten van de sociale zekerheid. Veel meer geld voor het leger, terwijl we dat geld helemaal niet hebben. Alles op een hoop.

Het lijkt wel of de vaudeville rond de meerwaardebelasting snel moet worden doorgespoeld. En dat doe je het best door prompt een nieuwe voorstelling te lanceren. *The show must go on.*

Het gevaar van die aanpak zit hem erin dat beslissingen ondoordacht worden genomen. Dat de gevolgen onvoldoende ingeschat zijn. We hebben daar de voorbije maanden al aardig wat voorbeelden van gezien. Het zorgpersoneel dat plots in de indexering van zijn loon geknipt ziet. 55-plussers die massaal hun werkloosheidsuitkering zullen verliezen, tot grote verbazing van politici en terwijl iedereen weet dat hun kansen op werk zeer klein zijn. Tijdelijke werkloosheid die niet meer gelijkgesteld wordt voor het pensioen. Een meerwaardebelasting die de superrijken niet zal aanspreken, terwijl de inkomensongelijkheid in dit land alsmaar groeit.

Het gaat in de politiek blijkbaar om 'trofeeën binnenhalen'. Om politieke partijen die hun achterban willen bedien. Maar gewone mensen verliezen ze daarbij uit het oog. Met een gevulde

trofeeënkast op een chic partijhoofdkwartier wordt de keukenkast niet gevuld. Heel veel mensen willen deugdelijk bestuur dat rekening houdt met hun noden en met hun levensweg. In dat leven wordt alles duurder, maar volgt het loon niet mee. Het is een leven waarin een mens soms ziek wordt. Soms zijn werk verliest. Zijn werk niet kan volhouden. Meer tijd nodig heeft om voor het gezin te zorgen. Het rusthuis niet kan betalen met een pensioen waar nochtans keihard voor gewerkt is. Het is hoog tijd dat ook dat op de hoop wordt gegooid. Zodat iedereen kan hopen op beter. ■

Ann Vermorgen, voorzitter ACV

REGELING VERLENGD Landingsbanen, medisch SWT en tijdelijke werkloosheid

De arizonaregering plant een pak besparingen op kap van werknemers. Omdat de federale regering de zaken nog niet op orde heeft, wordt de huidige regeling voor landingsbanen, medisch SWT en tijdelijke werkloosheid echter verlengd tot 31 december 2025. Wie ouder is dan 55 maar jonger dan 60 kan onder bepaalde voorwaarden tot dan dus nog steeds een aanvraag indienen om de arbeidsduur met een vijfde of de helft te verminderen. Het gaat om enkele duizenden werknemers.

Het ACV reageert opgelucht, al beklemtoont nationaal secretaris Bart Vannetelbosch dat het slechts een tijdelijke oplossing is: 'Ook over zes maanden verdienen werknemers een stabiel en rechtszeker perspectief aan het einde van hun loopbaan'. Hij hekelt de weg die de regering hier genomen heeft. 'Alleen de happy few zullen het zich nog kunnen permitteren om op een zekere leeftijd gas terug te nemen', zegt Vannetelbosch. 'Dit zal enkel meer mensen naar een ziekte-uitkering duwen. Landingsbanen zouden net toegankelijker moeten worden. Wie wel voltijds, maar niet in een traditionele vijfdaagse week werkt – bij-

voorbeeld door ploegenwerk – kan niet in een vier vijfde landingsbaan instappen. Vrouwen maken vandaag bovendien vaak geen aanspraak op een landingsbaan omdat zij onder andere door de strikte loopbaanvoorwaarden uit de boot vallen: zij hebben vaker een tijd lang minder of niet gewerkt om voor hun gezin te zorgen.'

~ Voorwaarden en advies via www.hetacv.be/landingsbaan

Wie tussen 55 en 60 jaar is, kan onder bepaalde voorwaarden tot eind dit jaar een aanvraag indienen om de arbeidsduur te verminderen.

Fix je zomer met Visie

Hoe schep je het perfecte bolletje ijs? Hoe vervang je een fietsband op fietsvakantie? Of hoe begin je veilig aan een lange autoreis? Tijdens de zomer geeft Visie de slimste zomertips. Volg onze *summer fixes* op sociale media of op www.visie.net. Abonneer je ook op onze digitale nieuwsbrief via www.visie.net/nieuwsbrief.

SUMMERFIX
VISIE FIXT JE ZOMER

Redactieadres Visie, PB 20, 1031 Brussel ~ e-mail: info@visieredactie.be ~ **Lezersbrieven** lezers@visieredactie.be ~ **Abonnementen** jennifer.lavers@acv-csc.be - 02 244 32 81 ~ **Verantwoordelijke uitgever** Bart Vannetelbosch ~ **Redactie** Simon Bellens, Lies Van der Auwera, Nils De Neubourg, Dominic Zehnder, Djorven Ariën, Lieven Bax, Sim Geerts, Tinne Van Woensel, Ronni Theeboom, David Vanbellinghen ~ **Hoofdreductie** An-Sofie Bessemans, Wim Troch ~ **Vormgeving** Gevaert Graphics ~ **Druk** Coldset Printing Partners ~ Visie verschijnt tweewekelijks en is inbegrepen in het lidmaatschap van ACV bouw - industrie & energie, ACV-CSC METEA, ACV-Transcom en ACV Voeding en Diensten

Krijg de kleren!

Wat er echt gebeurt na de kledingcontainer

De koopjes lokken deze maand een horde kooplustigen naar de winkelstraten. Om plaats te maken in de kleerkast, dumpen we massaal oud textiel. Recyclagebedrijven kunnen de toestroom niet meer aan en vechten om te overleven of sluiten volledig.

→ Tekst **Dominic Zehnder**
→ Foto **ID/Joren De Weerd**

Sinds begin dit jaar mag je geen oude kleding meer bij het restafval gooien. Alles moet in de kledingcontainer. Maar die stuks worden allerminst allemaal gerecycleerd, blijkt uit een nieuw rapport van Herwin, koepelorganisatie van recyclagebedrijven. In 2022 werd zo’n 83.200 ton textiel afgedankt in Vlaanderen. Daarvan ging bijna de helft rechtstreeks de verbrandingsoven in. Slechts zo’n vijf procent komt lokaal in het tweedehandscircuit op de markt. De rest? Verscheept naar ontwikkelingslanden of verwerkt tot bijvoorbeeld vulling voor autozetels.

Ongedragen in container

Erika werkt bij Ateljee vzw. Zij sorteren en beheren onder andere tweedehandskleding voor Kringloopwinkels. ‘De laatste jaren zijn de volumes die hier binnenkomen enorm toegenomen. Was er een paar jaar geleden nog één recyclagelij, dan zijn dat er nu drie.’ Maar ook de achteruitgang van de kwaliteit van de kledij baart

Het is goedkoper om nieuwe textielvezels te produceren dan om gebruikte kledij om te vormen.

→ **SARAH VANDOORNE**

Erika zorgen. ‘Bovendien zie je regelmatig ongedragen stuks passeren, waar het etiket nog in hangt. Alles wat nog degelijk genoeg is, sturen we naar de Kringwinkels voor verkoop. Na vier weken worden de onverkochte goederen teruggestuurd. De laatste tijd is er een enorme berg retours.’

‘Vroeger werkten we nog samen met externe opkopers die overnamen waar we niet vanaf raakten, maar dat rendert niet meer. We stockeren zoveel we kunnen en proberen het met korting aan de man te brengen of verwerken de spullen tot handtassen, boodschappentassen, pennenzakken en meer, maar dan blijft er nog veel over. En onze opslagruimte is niet eindeloos’, verzucht Erika.

Verbranding enige optie

Daarmee bevestigt Erika het rapport van Herwin. Steeds meer textiel wordt

verbrand omdat het niet herbruikbaar is: dat ging in Vlaanderen van vier procent in 2010 naar zeventien procent in 2024. Bovendien blijkt sinds vorig jaar dat zelfs herbruikbaar textiel vernietigd wordt, omdat er simpelweg geen afnemers te vinden waren. Verbranding geldt dan als enige optie. Waar de Kringwinkels in 2015 zo’n 11.000 euro spendeerden aan vernietiging, is dat vorig jaar opgelopen tot meer dan 420.000 euro.

Dirk Coninckx, secretaris bij ACVBIE, ziet met lede ogen aan wat beter kan. ‘De stroom van tweedehandstextiel wordt vaak door maatwerkbedrijven beheerd. Maar daar kan men door onvoldoende personeel de enorme volumes niet meer bolwerken. Terwijl er budgetten beschikbaar zijn om extra personeel aan te werven én er duizenden mensen op de wachtlijst staan voor een baan in de sociale economie. Dat rijmt niet met elkaar.’

Temu, Shein en co

‘Heel de tweedehandsindustrie zit in de nesten’, vult journaliste Sarah Vandoorne aan, die voor tal van artikels en haar boek *Kleerkastvasten* achter de schermen van de textielindustrie gedoken is. ‘Er zijn zoveel spelers die geld verdienen met onze oude kleren, maar sinds de oorlog in Oekraïne en de *ultrafast fashion* van Chinese webshops is die markt volledig ingestort. Afgezonderd van lokaal hergebruik teert de sector op export, maar andere landen kunnen de toestroom ook niet meer aan. Ik was voor research in Ghana, waar je pas echt de perverse effecten ziet. Veel van wat niet verkocht geraakt, wordt op grote vuilnisbelten gedumpt en komt via waterlopen op stranden en in zee terecht. Sommige regio’s worden bijna letterlijk overspoeld door onze afdankertjes.’

‘Naar echte recycling – gebruikte kleding omvormen tot grondstoffen voor nieuwe kleding – is voorlopig amper vraag. Het is immers veel goedkoper om nieuwe textielvezels te produceren. Veel kledij bestaat uit verschillende materialen, knopen ... waardoor recyclage moeilijker en dus ook duurder wordt. Europa overweegt om bedrijven te verplichten tot gebruik van gerecycleerde materialen, omdat ze vrezen dat er anders weinig gaat veranderen.’

‘Temu, Shein en andere fastfashionmerken dragen een verpletterende verantwoordelijkheid’, zegt Els Houttequiet van Herwin. ‘Producenten mogen wat ze maar willen de markt opduwen, zonder consequenties voor hen. Om dat te veranderen is eensgezindheid op Europees niveau nodig. Zolang douanediens ten te weinig middelen hebben om inkomende goederen ten gronde te controleren, kunnen producenten hun gang gaan. We moeten inzetten op producten die langer meegaan en makkelijk recycleerbaar zijn. En we moeten minder kopen. Want elk gekocht stuk eindigt vroeg of laat in de kledingcontainer.’ ■

Veel truck- en buschauffeurs zitten vaak vermoeid achter het stuur. Dat is het gevolg van overvolle parkings, lange werkdagen en gebrekkige controle. Vermoeidheid is uitgegroeid tot een structureel probleem in het wegvervoer.

De gevolgen zijn gevaarlijk voor chauffeurs en andere weggebruikers.

→ Tekst **Nils De Neubourg**

Eén op de drie beroepschauffeurs viel al eens in slaap achter het stuur

Als je als truck- of buschauffeur om drie uur ‘s middags al zenuwachtig bent omdat je geen veilige parkeerplek voor de nacht vindt, loopt er iets grondig mis. Toch is dat de realiteit voor de vele chauffeurs op onze wegen. Lange werkdagen, slechte slaappleaen en onvoldoende controles van regels maken vermoeidheid de norm. Daarom trok ACV-Transcom in de periode rond 21 juni – niet toevallig de langste dag van het jaar – de snelwegparkings op voor hun actiedag tegen vermoeidheid.

‘De chauffeurs die we spraken, bevestigden allemaal dat vermoeidheid een groot probleem is’, zegt Liesbet Verboven, vakbondssecretaris bij ACV-Transcom. ‘Ze staan constant onder druk om zoveel mogelijk ritten uit te voeren.’ De actie maakt deel uit van de Europese *Day Against Driver Fatigue*, opgezet door de Europese Transportarbeidersfederatie (ETF). ‘Voor chauffeurs is elke dag lang.’

Volgens een ETF-studie uit 2021 voelt 60 procent van de vrachtwagenchauffeurs en 66 procent van de buschauffeurs zich regelmatig moe tijdens het rijden. Bijna een op de drie gaf toe minstens een keer in slaap gevallen te zijn achter het stuur. De werkelijke cijfers liggen waarschijnlijk hoger, omdat velen uit angst zwijgen.

‘Parkings zijn slecht uitgerust, overvol en vaak onveilig’, legt Verboven uit. Er is een structureel tekort aan degelijke parkings. Maar de hoofdoorzaak van de vermoeidheid ligt volgens de ETF-studie in slechte arbeidsomstandigheden. Chauffeurs draaien vaak werkweken van meer dan vijftig uur. Hun ritten zijn onregelmatig en verstoren het natuurlijke slaapritme. ‘De regels hoeven niet anders’, benadrukt Verboven. ‘Het probleem is dat ze nauwelijks worden gehandhaafd.’

Die gebrekkige handhaving komt duidelijk naar voren bij controles. ‘We kennen parkings waar bij steekproeven tot zeventig procent van de vrachtwagens in overtreding blijkt’, vertelt Verboven. ‘Inspectiediensten willen wel vaker controleren, maar hebben daarvoor niet genoeg mensen of middelen.’

ACV-Transcom richt daarom een dubbele oproep aan werkgevers en politiek. ‘Werkgevers moeten menselijkere uurroosters opstellen en rusttijden respecteren. De overheid moet zorgen voor meer veilige parkeerplaatsen en betere controles. Zonder die maatregelen blijft chronische vermoeidheid gevaarlijk voor iedereen op de weg. De regels zijn duidelijk, maar zolang niemand ze afdwingt, blijven chauffeurs moe achter het stuur zitten. En dat is voor niemand veilig.’ ■

‘Een stiel leren op de werkvloer, daar kijken ouders onterecht op neer’

Het duaal leren komt maar moeilijk van de grond. Slechts zo’n 11.000 leerlingen zitten in het stelsel waarbij je leert op de werkvloer. ‘Nochtans heeft duaal leren een veel groter potentieel’, concluderen KU Leuven-onderzoekers.

→ Tekst **Simon Bellens** → Foto **Wouter Van Vooren**

Bij *duaal leren* combineren jongeren de praktische leer-school van de werkvloer met theorielessen in het klaslokaal. De ideale methode om een stiel onder de knie te krijgen, zou je denken, maar het systeem vindt binnen het Vlaamse onderwijs maar mondjesmaat ingang. In de voorbije schooljaren zaten jaarlijks ongeveer 11.000 leerlingen in het stelsel, ofwel 6,6 procent van alle jongeren in de tweede of derde graad met arbeidsmarkt- of dubbele finaliteit.

Dat blijkt uit een doorlichting van onderzoekers Kristof De Witte en Dieter Verhaest aan de KU Leuven. Volgens hen heeft het duaal leren een groter potenti-eel. ‘Jongeren die schoolmoe zijn, maar wel willen leren, kunnen zo een zinvolle leerervaring krijgen’, klinkt het. Volgens de onderzoekers heeft het beperkte succes onder meer te maken met een te grote focus op enkel de sterkste leerlin-gen, te weinig maatwerk en een gebrekkige ondersteuning voor scholen en werkplekken.

Werkgevers zien graag sterke leerlingen komen, maar zijn niet altijd bereid tot extra inspanningen voor begeleiding.

→ OLAF MINNE

Negatief imago

De invoering van het duaal leren in 2019 kwam neer op de vereenvoudiging en samenvoeging van verschillende vormen van leren op de werkvloer, zoals het leercontract en het deeltijds beroepssecundair onderwijs. Bedrijven moeten erkend worden om leerlingen op de werkvloer op te leiden en krijgen daarvoor een premie, leerlingen krijgen een leervergoeding tussen de 600 en 714 euro.

‘De regering had gehoopt op een spectaculaire stijging van het aantal studenten duaal leren’, zegt Olaf Minne van de studiedienst van ACV-CSC METEA. ‘Dat valt tegen.’ Minne erkent de nood om meer op maat te werken. ‘Werkgevers zien graag sterke leerlin-gen komen, maar zijn niet altijd bereid om een inspanning te doen als meer begeleiding nodig is. Dan dreigen ze af te haken bij minder goede ervaringen.’

Wanneer leerlingen nog onvoldoende ‘arbeidsrijp’ zijn, volgt vandaag een ‘aanloopfase’. ‘Die moet meer rekening houden met de verscheidenheid aan profielen en noden’, vinden de KU Leuven-onderzoekers. Als het systeem de ambitie heeft om de ongekwalifi-ceerde uitstroom uit het onderwijs tegen te gaan – die de laatste jaren toeneemt, met name in het deeltijds beroepsonderwijs – is er flink meer

individuele begeleiding nodig, denkt Minne. ‘Daar ontbreekt het vaak aan ondersteuning voor leerkrachten. Het huidige systeem trekt vooral sterke en arbeidsrijpe leerlingen aan.’

Anderzijds worstelt het duaal leren met een negatief imago bij ouders. Patrick Deketelaere, CEO van verbouw- en renova-tiebedrijf Groep Deketelaere in Jabbeke, neemt regelmatig leerlingen uit de derde graad elektrische installaties op in het team. ‘Het kost soms moeite om de ouders te overtuigen’, weet hij. ‘Het duaal leren wordt wat stiefmoederlijk behandeld, alsof je nergens anders meer terecht kunt. Onterecht, want bij ons komen ze vaak verder dan met wat ze op de schoolban-ken kunnen leren. Het vergt veel energie, maar ik ben trots als iemand bij ons de stiel onder de knie krijgt.’

Succesverhalen

De achttienjarige Iben Schalembier werkte vorig schooljaar drie dagen per week bij Deketelaere als elektricien. De twee overige weekdays ging hij naar school voor theorielessen. Dat ging zo goed dat Iben deelnam aan de wedstrijd *Elektro-Brain+* van sectorfederatie Volta voor elektronisch installateurs. Op 27 mei won Iben de finale. Inmiddels werkt hij tijdens de zomer verder bij Deketelaere als jobstudent. Zulke succesverhalen zijn belangrijk om het systeem breder ingang te doen vinden, erkennen de KU Leuven-onderzoekers. ‘Niet alleen bij leerlin-gen’, zeggen ze, ‘maar ook bij bedrijven, sectoren en scholen.’ Olaf Minne: ‘Sommige scholen doen vandaag nog zelf minne-tjes over het duaal leren.’

‘Geef het systeem de kans om te groeien’, besluit Minne. ‘Zodat het geen tweede-rangssysteem is, maar leerlingen en scholen er bewust voor kiezen.’ ■

IBEN SCHALEMBIER (18)
LEERDE DE STIEL IN HET DUAAL LEREN
EN WON DE WEDSTRIJD ELEKTROBRAIN+
VOOR ELEKTRONISCH INSTALLATEURS

‘Ik ben niet gemaakt om mijn broek op de schoolbanken te verslijten’

‘Ik kan niet te lang stilzitten’, vertelt Iben Schalembier, achttien jaar en afgestudeerd als elektronisch installateur in het duaal leren. ‘Ik wil kunnen zien dat ik iets gedaan heb. Daarom vind ik duaal leren zo’n goed initiatief.’

Zijn ouders waren meteen enthousiast toen hij naar duaal leren wilde overschakelen. ‘Maar niet alle ouders staan te springen’, weet hij. ‘Misschien zijn sommigen bang dat de combinatie met de theorielessen te zwaar is. Dat vind ik zelf een drogreden.’

Volgend jaar begint Iben aan zijn zevende specialisatie-jaar, opnieuw binnen het duaal leren bij Groep Deketelaere. ‘Ik zou niet opnieuw vijf dagen per week op de schoolbanken kunnen zitten.’ Hij wil zich specialiseren in hernieuwbare energie. ‘Niet iedereen gebruikt zonnepanelen of warmtepompen op een slimme manier. Ik heb al heel wat ideeën over hoe je een systeem kunt maken om ze slimmer te gebruiken.’ ■

WERKEN BIJ HITTE

Heb ik inspraak bij warmtemaatregelen, zoals aanpassingen van werkuren?

Als het puffen is op je werkplek, mag je verwachten dat je baas daar iets aan doet. Sterker nog: die is daartoe verplicht. Elke werkgever moet volgens de wet immers op voorhand nagaan waar het te warm kan worden om veilig of comfortabel te werken. Daar hoort een concreet plan bij, met maatregelen die meteen in werking treden als de temperatuur echt te hoog oploopt.

Dat plan gaat niet zomaar eenzijdig uit van een baas of directie. Het moet eerst besproken worden met het comité dat mee waakt over de veiligheid op de werkvloer (het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk). Is zo'n comité er niet op jouw werkplek? Dan loopt het overleg via de vakbondsafvaardiging of – bij gebrek daaraan – rechtstreeks tussen werknemer en -gever. Zo heb je inspraak in hoe er wordt omgegaan met hitte op het werk. Het is hoe dan ook wettelijk verplicht om medewerkers te betrekken bij het vastleggen van maatregelen.

De wet zegt ook wat je werkgever concreet moet doen als het écht warm wordt. Denk aan gratis verfrissende dranken, extra ventilatie, de werkbelasting verlagen of zelfs de werktijd inkorten met extra rusttijden als de warmte te lang aanhoudt. Dat laatste mag niet zomaar beslist worden: ook daar moet er eerst overleg zijn met de arbeidsarts en met de werknemersvertegenwoordigers. Als de temperatuur nog net niet 'te hoog' is volgens de officiële normen, blijft je werkgever verplicht om voor een werkplek te zorgen die comfortabel en gezond is. ■

Vacatures

ACV METEA zoekt

- Vakbondsverantwoordelijke – Henegouwen
- ~ www.hetacv.be/jobs

Beweging.net zoekt

- Coördinator Pronet verzekeringen & Procura – Schaarbeek
- ~ www.beweging.net/vacatures

WSM zoekt

- Adjunct-directeur organisatie – Schaarbeek
- ~ www.wsm.be/vacatures

FEITEN

Ysco werd opgericht in 1949 en dit jaar overgenomen door het Amerikaanse Davidson Kempner en Afendis. In de vestiging in Langemark produceren 450 arbeiders in het hoogseizoen 125 miljoen liter ijs per jaar in de vorm van schepijs, ijschoortjes en ijssticks.

Ijsjes van Ysco

Een ijsfabriek in het midden van de Melkerijstraat, dat kan geen toeval zijn. Hier zijn ijsjes elke dag à volonté. De kans dat je zelf ijs van Ysco eet, is groot. De op één na grootste producent van Europa levert immers huismerken aan grote supermarktketens.

→ Tekst **Djorven Ariën** → Foto **Wouter Van Vooren**

Mimoun Bellachi (52 jaar), operator afvulmachines

‘Ik kan met iedereen overweg en probeer steeds mensen te motiveren. Voor mensen van buitenlandse herkomst ben ik een aanspreekpunt. Ik ben trots op wat we maken en zeg dat dan ook als iemand onze ijsjes eet. Ik kwam ons ijs al tegen in het buitenland en dat vond ik wel bijzonder.’

Lindsay Segers (39 jaar), ploegverantwoordelijke productie

‘Ze zeggen dat ik soms streng ben, maar we zijn met voeding bezig, dus nonchalance kan grote gevolgen hebben. Eigenlijk ben ik kinderverzorgster, maar ik zat zonder werk en na twaalf jaar ben ik hier nog steeds heel graag. Sinds drie jaar ben ik ploegverantwoordelijke. Omdat ik zo graag met mensen werk zou ik uiteindelijk graag op de personeelsdienst terechtkomen.’

Alex Vandermarliere (52 jaar), medewerker chemie en chocolade

‘Ik ontvang de vloeibare chocolade. In de zomer loopt dat op tot 370 ton per week. Ik heb als afgevaardigde mee een rotatiesysteem gerealiseerd waarbij er elk half uur van plaats wordt gewisseld aan de productielijn. Ik denk dat de toekomst er rooskleurig uitziet door geplande investeringen, aanwervingen en groei.’

Lars Ledure (27 jaar), operator afvulmachines

‘In vorige jobs kreeg ik nooit veel waardering. Nu wordt mijn werk geapprecieerd, en vooral de collega's maken het verschil. Het ijs is zeker een pluspunt, maar het is eigenlijk te lekker. Ik ben op twee jaar al tien kilo bijgekomen. Door een storing in een machine werd ik eens bedolven onder stracciatella-ijs. Dat was zelfs voor mij te veel om op te eten.’ ■

1. STRANDPRET
BK ZANDKASTELEN

Plezier en gezelligheid staan centraal op dit event voor alle leeftijden op het strand van Bredene waar je op zaterdag 2 augustus mooie en originele zandsculpturen bouwt. Teams bestaan uit maximaal zes personen, onder wie ten hoogste twee volwassenen. De deelnemers krijgen van 13 tot 16 uur de tijd om zich van hun creatiefste kant te laten zien binnen het thema ‘Op reis’. Een jury beloont de beste inzendingen. Inschrijven is gratis en mogelijk aan het onthaal ter hoogte van strandpost 2.

~ www.dekust.be/bk-zandkastelen

Breintrein

	3		2			6		
				4	9			
4								2
				1	4			9
3					8		6	
		6			3	8		5
	8							
	2	9			6			1
7			1	9			3	

2. MUZIEK IN OPENLUCHT

Beiaardconcerten

De beiaardcultuur in ons land is eeuwenoud. Op veel plaatsen kun je deze zomer gratis concerten in openlucht meepikken, met wisselende thema’s. Zo brengt de stadsbeiaardier op 21 juli in Antwerpen enkele Belgische tophits, mag je in Gent repertoire in teken van Queen en ABBA verwachten, is er een Hemelvaartconcert in Halle op 15 augustus en nemen de Bell’s Angels de Sint-Germanustoren in Tienen over op 27 augustus. Op 3 september is er in Brugge musicalmuziek door klokken gezongen.

~ www.beiaard.org

3. FILM

Cinema in het groen

Van 10 juli tot eind september kun je gratis op verschillende locaties in Vlaanderen een ‘Film in het bos’ bekijken, een initiatief van natuurvereniging BOS+. Neem een dekentje en/of kampeerstoeltje mee en geniet van onder meer de films *Mufasa* in Pelt, *Flow* in Beersel, *Red de jungle* in Peer, *Paddington 2* in Lichtervelde en *Here* in Herentals. ■

~ Inschrijven via bosplus.be/kalender/film/

Factcheck.

NIET WAAR

De allerrijksten betalen al de meeste belastingen

Bij de verkoop van Omega Pharma in 2014, voor 3,6 miljard euro, zou Marc Coucke onder de nieuwe regels zo’n 145 miljoen euro meerwaardebelasting moeten betalen. Tenzij hij dat via een holding deed, dan betaalde hij geen meerwaardebelasting.

Een nieuw rapport van de Nationale Bank toont dat de rijkste 1 procent Belgen te weinig bijdraagt. Fiscaal gunstige vermogensinkomsten zijn de oorzaak.

In liberale kringen klinkt het vaak dat ‘we’ in België al torenhoge belastingen betalen en dat de ‘sterkste schouders’ al ‘meer dan hun deel’ doen. Maar een nieuw rapport van de Nationale Bank plaatst vraagtekens bij dat verhaal. Naarmate het inkomen uit werk toeneemt, stijgen dan wel de betaalde belastingen en sociale bijdragen, maar die stijging vakt af bij de rijkste 10 procent.

Voor de rijkste 1 procent Belgen, met een jaarlijks inkomen van meer dan 430.000 euro, ligt de relatieve belastingdruk lager dan de vorige groepen. ‘Omdat die groep meer inkomen uit vermogen haalt, zoals

aandelen, effecten en vastgoed’, aldus Roeland Beerten van de Nationale Bank. ‘Vermogensinkomsten worden niet onderworpen aan dezelfde belastingregimes en socialezekerheidsbijdragen als inkomen uit arbeid.’

Dat sluit aan bij de conclusie van econoom André Decoster en zijn team vorig jaar dat de belastingdruk in België afneemt als het vermogen toeneemt. De tien procent rijkste Belgen betaalt in verhouding minder belastingen dan de 50 procent daaronder, bleek toen.

Een recent gepubliceerde ongelijkheidsstudie van

UGent-econoom Arthur Apostel wijst uit dat de 1 procent meest vermogende Belgen meer dan een vijfde van al het vermogen bezit, ofwel evenveel als de 75 procent armste landgenoten samen. De vermogensongelijkheid neemt daarmee niet meer af zoals in de 20ste eeuw wel nog het geval was.

De vraag is maar of de pas goedgekeurde meerwaardebelasting van de arizonaregering wel zal zorgen voor een eerlijke bijdrage van de allerrijksten. Volgens fiscaal experten zoals Michel Maus en Ive Rosseel is dat hoogst twijfelachtig. ‘Voor de echte rijken verschijnen de meerwaarden niet in hun personenbelasting. Hun geld zit in vennootschappen, familieholdings en stichtingen.’ ■

We vragen het aan.

Bram Dobbelaere
Expert studentenarbeid bij Jong ACV

Heeft een jobstudent ook recht op een fietsvergoeding?

Steeds meer jongeren hebben een studentenbaan. Vaak is de verplaatsing naar het werk niet zo groot of gebruiken studentenwerkers zachte mobiliteit om zich te verplaatsen. Maar hebben jobstudenten ook recht op een verplaatsingsvergoeding?

Het antwoord is eigenlijk vrij eenvoudig: alle werknemers in de privé of in de openbare sector, inclusief vakantiewerkers, hebben recht op terugbetaling van minstens een deel van de kosten die ze met het openbaar vervoer maken voor woon-werkverkeer. Ook voor verplaatsingen met de fiets is er een algemene regeling. Een werkstudent heeft recht op dezelfde voordelen als een gewone werknemer. Je ontvangt dus verplaatsingsvergoedingen (en maaltijdcheques!) zoals de andere werknemers in de onderneming – evengoed als je via een uitzendkantoor in dienst bent bij een onderneming. Informeer je bij je werkgever of bij je collega’s. In de cao van de sector of het bedrijf vind je uitsluitsel.

Twijfel je of heb je een andere vraag over studentenarbeid? Jong ACV heeft een eigen dienstverlening die jobstudenten helpt met het antwoord op hun vragen via mail, sociale media of telefoon. ■

~ www.jongacv.be

‘Deze meerwaardebelasting is een gedrocht’

Wim Moesen (81)

- Econoom en emeritus hoogleraar ‘publieke financiën’ aan KU Leuven, gespecialiseerd in begrotingen en overheidsfinanciën
- Adviseur van minister van Financiën Mark Eyskens (1985–1987); lid van de Hoge Raad van Financiën (2006–2012)

Econoom Wim Moesen ziet hoe lobbyisten het fiscale debat kapen. ‘De meerwaardebelasting van de regering-De Wever is complex en inefficiënt. Iedereen wil voordeel, maar niemand wil verantwoordelijkheid.’ Met de begroting als ‘grabbelton’ voor belangengroepen spaart hij de kritiek niet.

→ Tekst Nils De Neubourg → Foto Anneleen van Kuyck

Bijna twintig jaar na zijn pensioen laat Wim Moesen zich nog steeds horen als dé autoriteit in begrotingszaken. Met al zijn ervaring en kennis springt hij vlot van de devaluatie van de Belgische frank in de jaren ’80 naar de actuele discussie over de meerwaardebelasting. ‘Een gedrocht met al die uitzonderingen’, zegt hij stellig. ‘Wij bricoleren rond fiscale wetten. Ook het akkoord dat er nu ligt, is een geïmproviseerde beslissing waarbij de bevolking om de tuin wordt geleid.’

U noemt de Belgische begroting een grabbelton. Wat bedoelt u daarmee?
MOESEN → ‘De begroting is bij ons vaak een plek waar politieke partijen en belangengroepen hun voordeel proberen te halen, ten koste van het algemeen belang. Iedereen wil belastingvoordelen of subsidies. Daardoor wordt elke begrotingsbeslissing politiek enorm complex.’

Wordt het daarom ook schijnbaar steeds moeilijker om onze begroting rond te krijgen?
MOESEN → ‘Zeker. Ons fundamentele probleem is de mate waarin politici, administratie en burgers bereid zijn om verantwoordelijkheid te dragen en fraude en misbruik tolereren. België scoort daarin slecht vergeleken met andere westerse landen.’

‘Daarnaast zit onze fiscale wetgeving vol uitzonderingen en aftrekposten. Ook zo bij de net besliste meerwaardebelasting. Door alle uitzonderingen en speciale

regimes die lobbygroepen erin hebben gekregen, is die belasting complex en inefficiënt. We zetten een eerste kleine stap, maar het blijft een verziekende koterij en niet de hervorming die we echt nodig hebben.’

Waarom blijft er dan toch zo veel weerstand tegen een echte hervorming?
MOESEN → ‘Omdat belangengroepen en lobbyisten sterk verzet bieden. Zij met de meeste middelen en invloed blijven buiten schot. Recente studies tonen aan dat de inkomensongelijkheid in België groter is dan gedacht. De hoogste inkomens dragen relatief weinig bij, terwijl de middenklasse zich uitgebuit voelt. Met deze meerwaardebelasting worden de mensen misleid: belastingen op arbeid blijven nog steeds enorm hoog. De gewone belastingbetaler ziet dus geen echte belastingverlaging.’

Toch blijkt de regering makkelijk 34 miljard euro te kunnen vrijmaken voor defensie. Is dat wel redelijk?
MOESEN → ‘Dat toont aan dat politieke keuzes selectief zijn. Defensie-uitgaven passen binnen een duidelijk politiek verhaal. Zodra het om fiscale rechtvaardigheid gaat, komen we terecht in eindeloze discussies. Het is veel moeilijker om belastingen eerlijker te maken, zelfs al zeggen internationale instellingen zoals de OESO en de EU al jaren dat ons land belastingen moet verschuiven van arbeid naar vermogen en milieuvervuiling.’

De vorige minister van Financiën Vincent Van Peteghem (CD&V) had een plan voor een grote belastinghervorming. De blauwdruk ligt klaar. MOESEN → ‘Inderdaad, daarin werd voorgesteld om de belastbare grondslag te verbreden door bijvoorbeeld reële huurinkomsten, inkomsten uit financiële activa en meerwaarde in een helder systeem te belasten. Helaas strandde dat plan door politieke angst. Politici denken onterecht dat ze zullen worden afgestraft als ze het belastingsysteem rechtvaardiger maken. Kiezers zouden dat wel appreciëren.’

Politici vrezen afgestraft te worden als ze het belastingsysteem rechtvaardiger maken, maar kiezers zouden dat wel appreciëren.

→ WIM MOESEN

Veel gezinnen hebben het nu al moeilijk om te sparen. Kunnen zij nog bijdragen aan de begrotingsinspanningen?
MOESEN → ‘De Nationale Bank wees er recent op dat bijna de helft van de gezinnen amper kan sparen. Die mensen kunnen onmogelijk nog meer bijdragen aan de begroting.’

Gelooft u nog in een echte verandering, ondanks alle weerstand?
MOESEN → ‘Zeker wel. Het besef dat ons systeem onhoudbaar is, dringt stilaan door. De voorstellen liggen klaar, onderbouwd door internationaal en nationaal onderzoek.’ ■

Nachtpremies beperken kost werknemers tot 7.380 euro per jaar

De arizonaregering wil ‘flexibel werk’ vergemakkelijken. Minder uren vallen onder nachtwerk met minder nachtpremies tot gevolg. Dat kost de gemiddelde nachtwerker in de handelssector honderden euro’s per maand, berekende ACV Voeding en Diensten.

→ Tekst **Dominic Zehnder**

Tot nu wordt alles wat tussen 20 uur en 6 uur wordt gepresteerd, beschouwd als nachtwerk. Maar daar wil de federale regering van premier De Wever (N-VA) verandering in brengen. Alleen nog de uren tussen middernacht en 5 uur ’s ochtends zouden extra vergoed worden. Het wetsontwerp maakt die wijziging wel alleen van toepassing voor nieuwe werknemers.

Loonverlies loopt op

ACV Voeding en Diensten berekende hoeveel loon werknemers mislopen door die wetswijziging. Wie aan het huidige minimumloon voor nachtwerknemers in een opslagplaats van de voedingshandel werkt, verdient bruto gemiddeld 2.900 euro per maand, plus een extra 30 procent aan premies voor nachtarbeid (op basis van een vast werkrooster van 22 tot 6 uur). Dat komt neer op 913 euro extra.

De meeste werknemers werken echter voor een hoger loon. Zo verdient een nachtwerknemer bij een welbekend merk 1.519 euro per maand aan premies voor nachtarbeid, maar liefst 40 procent van het maandloon. De arizonahervormingen betekenen voor deze werknemer een verlies van 615 euro per maand, ofwel ongeveer 7.380 euro per jaar. Ongehoord, volgens de vakbond.

‘Door de verlaging van de lonen wil de overheid de ontwikkeling steunen van de

e-commerce in België. Die moet opboksen tegen buitenlandse concurrentie, meer bepaald vanuit Nederland. Maar alle werknemers uit de handelssector zullen worden getroffen door de hervorming, ook al wordt er heel weinig voeding aangekocht via e-commerce.’

Aanslag op gezondheid en gezin

‘De premies voor nachtarbeid zijn een compensatie voor het feit dat nachtwerk zeer zwaar is’, zegt Luc Debast, nationaal woordvoerder voor de voedingshandel van ACV Voeding en Diensten. ‘Het ontwricht

het gezinsleven en veroorzaakt gezondheidsproblemen. Studies tonen aan dat mensen die ’s nachts werken vaker kanker ontwikkelen.’

‘De arizonaregering doet alsof ze mensen die werken beter wil verlonen, maar door de verlaging van de premies voor nachtarbeid worden de werknemers met een van de zwaarste banen net minder betaald’, gaat Debast verder. ‘Bovendien wordt de loonnormwet die het stijgen van bruto loonsverhogingen tegenhoudt al minstens tot in 2027 verlengd. Wij vragen dat dit ontwerp voor de hervorming van de nachtarbeid wordt stopgezet.’ ■

Mario Wuytack werkt 's nachts. Hij getuigde eerder in Visie over de impact van nachtwerk op zijn gezondheid.

© WOUTER VAN VOOREN

Zanger, danser en acteur

Gio

Kemper

gevat
in 5
woorden

Opofferingen

‘Ik kijk enorm op naar mijn ouders. Als kind zei ik altijd dat ik later vrachtwagenchauffeur wilde worden, net zoals mijn vader. Maar hij raadde het mij af omdat hij natuurlijk wist hoe zwaar dat werk is. Hij rijdt lange afstanden en was vaak lang van huis, wat woog op ons gezin. Mijn moeder combineerde vaak twee of drie verschillende banen om ons alle kansen te kunnen bieden. Zonder haar opofferingen had ik nooit gestaan waar ik vandaag sta.’

Uitdaging

‘Een kindervoorstelling spelen is zoveel enger dan voor een volwassen publiek. Wanneer kinderen het niet leuk vinden, dan zie je dat meteen. Ze zijn bloedeerlijk en doen niet aan beleefdheidsapplaus. Maar ook een volwassen publiek entertainen kent uitdagingen. Dat valt op wanneer ik met een van de coverbands waarin ik zing optreed op bedrijfsfeesten. Soms moet je iets harder trekken en sleuren om mensen op de dansvloer te krijgen, maar uiteindelijk gaat zelfs de moeilijkste zaal overstag.’ (lacht)

Stilstaan

‘Ik heb het moeilijk met het nieuws en beelden vanuit onder andere Gaza, om dan weer mijn kostuum aan te trekken en glimlachend het podium op te gaan. Het voelt heel dubbel om zelf de tijd van mijn leven te hebben en tegelijk te weten dat mensen niet eens zo ver hiervandaan moeten vechten om te overleven. Ik vind het belangrijk om mij daar niet voor af te sluiten en een steentje bij te dragen.’

Groen

‘Ik hou enorm van het leven in België, maar de eerste jaren waren een beetje wennen. Ik ben opgegroeid in Leiden, op een boogscheut van de kust, met veel groen en bossen. Dat miste ik in het begin enorm, rustig in een parkje zitten of even in de duinen gaan wandelen om tot rust te komen. Je merkt wel dat de steden hier intussen aan een inhaalslag bezig zijn en in meer groen proberen te voorzien.’

Olifantenhuid

‘Dat regelmatig dingen uit mijn privéleven in de boekskes belanden, die ik zelf niet heb gedeeld of die soms zelfs ronduit verzonnen zijn, laat me niet onverschillig. Al kweek je een olifantenhuid, toch word je automatisch voorzigtiger met wat je zegt of doet in het openbaar.’

WIN

Gio is nog tot en met 3 augustus te zien in *Grand Show Mirage Magique* in Knokke-Heist. Visie mag 10 x 2 tickets weggeven voor deze revue. Stuur voor 16 juli een e-mail met je naam, adres en het antwoord op volgende vraag naar info@visieredactie.be: In welke stad groeide Gio Kemper op?

→ Tekst **Dominic Zehnder** → Foto **Jelle Joly**

ANTWERPEN